

Iz državnega zbora omeniti nam je tukaj le še to, da se ta teden obravnava zakon o sladkorskem davku in da so se Mladočehi katerih je sedaj 7, zbrali v lastni klub z imenom „klub neodvisnih českih poslancev“.

Ogersko. — Minuli teden odgovoril je minister Tisza na interpelacijo Helfy-jevo o unanem položaju. Kakor ni bilo drugače pričakovati, čital je Tisza jako miroljuben odgovor rekoč, da nas trdno zaupanje na naše zaveznike dela močne v ohranitev miru. Glede Balkana držimo se veljavnih mednarodnih pogodb, ne da bi iskali tam lastnih koristi. Iz Berolina, Londona in Rima in deloma celo iz Pariza čujejo se dobroklici k tej izjavi. — Ogri potrebujejo 40 milijonov posojila in proti svojimi prejšnjimi načeli odločil se je Tisza k zopetni izdaji zlate rente. Pravijo, da je te dni sklenil pogodbo z Rothschildovo denarsko skupino, da prevzame spečavanje tega zajema. — Za predsednika gosposke zbornice, na mesto umrlega barona Senyey-a, imenovan je baron Vay, varuh korone. Pravijo da Andrassy ni moral prevzeti tega dostojanstva.

Nemška. — V Pruskem deželnem zboru vršila se je pretekli teden tudi za Slované avstrijske zelo poučljiva razprava, na kratko imenovana razprava Poljska. — Čitatelji „Novic“ spominjajo se še, da je ravno ta zbor minulo leto dovolil za naselitev Nemcev v velikem vojvodstvu Poznanskem 100 milijonov mark z izrečnem namenom na tej Poljski zemlji spodriniti narod Poljski. Za naselitve sprejemajo se pa izključno le protestantski Nemci, toraj velja to nečloveško ravnanje prav tako, kakor narodu Poljskemu, tudi veri katoliški. Da so bile šole v Poljskih pokrajinah že zdavnej ponemčene, temu se ni čuditi, vendar pa se je dosedaj v ljudskih šolah podučevalo v poljščini še poljščina sama in veronauk. Najnovejša naredba pruskega naučnega ministerstva pa določuje, da ima iz te zgolj poljski mladini namenene šole odpasti poduk v poljščini. Odlični Poljski poslanec dr. pl. Jażdżewski poprašal je vlado zarad te naredbe. Pri razpravi o tej interpelaciji pobijal je potem to naredbo z državnopravnega, z pedagoškega, zgodovinskega, političnega in človečanskega stališča v obširnem, temeljitem in stvarnem govoru. Naučni minister dr. pl. Gossler odgovarjal mu je, toda odgovor bil je grd; rekel je: Vi Poljci ste nemški državljani, v tej državi vpeljan je nemški upravni jezik, da ga razumete, morate se učiti nemško — na kratko morate postati Nemci. — Ministra zavračal in razloge njegove uničevali so potem Poljak dr. Stablevski, vodja katolikov dr. pl. Windhorst in Schorlemer-Ast.

V razpravi navajalo se je: da je prav sedanji nemški cesar leta 1842. pismeno dal obljubo varovati Poljsko narodnost, da je ravno minister Gossler pred par leti še izrekel, da se morajo Poznanci učiti sicer nemško, da se jim pa pravična zahteva učiti se v ljudski šoli lastnega jezika, ne bode kratila nikdar. Navajal je izrekoma Windhorst, da se s tem, ko se izbacne iz šole materinski jezik, izbacne dejansko tudi poduk v vero-

nauku in pa kršanska izgoja. Kako se hočejo otroci učiti katekizma, ako poljski ne znajo čitati, kako jim je mogoče čitati molitevske knjižice, ako ne umejo poljščine. Reklo se je: to je gola sila! to je surovo uničevanje naroda! Pa vse to je bilo bob v steno.

Zanimivo je, kar je prost poljski kmet rekel o tem nečloveškem ravnanji v zvezi z boleznijo pruskega prestolnika: Pruski državniki jemljejo našim otrokam materinski jezik, Bog pa je znami, ker jezik jemlje prvemu sinu nemške države.

Oboroževanje Nemške vojne in poveščavanje število vojakov narašča zopet z novimi naredbami, o katerih razpravlja nemški državni zbor: Bismark najme v ta namen 280 milijonov mark posojila.

Razprava o podaljšanju socijalističnega zakona postala je tudi živahna.

Socijalistični poslanec Bebel govoril je približno tri ure poglavitno zoper to, da bi se smelo tako zvanim socijalistom jemati domovinstvo. Najbolj pa so bile zanimiva razkritja Bebelnova o ravnanji nemških policistov. Trdil je in deloma dokazoval iz uradnih aktov, katere si je znal pridobiti od Švicarskih uradov, da so bili najglasovitejši socijalisti in njih vodje plačani hujskači. Trdil je, da je socijaliste na Nemškem in Avstrijskem, oziroma v Švici, gojila in izredila nemška policija na nemške državne stroške.

V tej razpravi oglašil se je minister le v toliko, da je zavrnil nekatere nebistvene trditve Bebelnove in pa da je zažugal s preiskavo, kako se je pri Švicarskih uradih moglo izdati uradne tajnosti, kakvršne je navedel Bebel. — K besedi oglašil se je tudi Windhorst, rekoč, kako nesrečnih organov se je pri policiji služevala Nemška, da je on s pristaši svojimi nasprotnik kuge socijalistične, toda sredstva zgolj silovita so mu zoperna, izrekoma bode nasprotoval izganjanju socijalistov, predlagal bode olajšave in bode, ako se te sprejmo, glasoval za dvoletno podaljšanje zakona, ako bi se pa zavrgli njegovi predlogi, glasoval bode z mnogimi tovariši proti zakonu.

S St. Remo dobajajo poročila ugodna za zdravstveno stanje nemškega prestolnika. Dr. Mackenzi, ki je bil sedaj tam, trdi, da vsa znamenja kažejo proti raku.

Telegram „Novicam“.

Z Dunaja 1. februarja ob 3. uri 15 minut popoldne.

Nov zakon povikšava davek žganja od 11 na 35, oziroma 45 krajcarjev od hektoliterske stopnje ter obeta vseh večdohodkov 50,000.000 goldinarjev.

Zitna cena

v Ljubljani 28. jannarija 1888.

Hektoliter: pšenice domače 5 gold. 85 kr. — banaške 6 gold. 20 kr. — turšice 5 gold. 36 kr. — soršice 6 gold. — kr. — rži 4 gold. 6 kr. — ječmena 3 gold. 41 kr. — prosa 3 gold. 74 kr. — ajde 4 gold. 22 kr. — ovsa 2 gold. 44 kr. — Krompir 2 gold. 67 kr. 100 kilogramov.